

T.B.M.M.
DEMOKRATİK TOPLUM PARTİSİ
Grup Başkanlığı

DTP

Sayı: 356

Tarih: 13.10.2008

5308

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın, Adalet Bakanı Sayın Mehmet Ali ŞAHİN tarafından Anayasa'nın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. Maddesi gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.
13.09.2008

Aysel TUĞLUK
Diyarbakır Milletvekili

BASINA YÖNELİK SANSÜR VE GAZETE KAPATMALARA İLİŞKİN:

Ülkemizin demokrasi ve özgürlükler konusunda yaşadığı kriz ve sorunlar toplumsal alanda çatışma ve gerginliklerin başat sebeplerinden biri olmaktadır. Kürt sorunundan düşünce özgürlüğüne, insan hak ve hürriyetlerinden basın yayın özgürlüğüne kadar temel bir çok sorun demokrasimizin evrensel ve çağdaş düzeyden yoksun olmasıyla ilgilidir. O nedenle ki, resmi ideoloji ve devlet politikası dışında konuşan, yazan, yayın yapan her kişi ve kurum baskı-yasak ve sansürle karşılaşmaktadır. Bu husus, özellikle Kürt sorunuyla ilgili olay ve olgularda somutlanmaktadır. Nitekim belli-başlı basın-yayın kuruluşları dışında kalan ve kamuoyunda "özgür ve muhalif basın" olarak bilinen bir çok basın kuruluşu çoğu zaman hukukun keyfi ve ölçüsüz yorum ve kullanılması sonucu çok çeşitli baskı, yasaklama ve müeyyidelerle yüz yüze bırakılmaktadır.

Muhalif basın ve yayın kuruluşuna yönelik yoğunlaşan açık sansür uygulamaları da bu kapsamda artış göstermektedir. Sansür ve yasaklama hukukun keyfi kullanımı ve araçsallaştırılması sonucu uygulanmaktadır. Buna göre, ardı sıra gazetelerin yayını durdurulmakta, kapatılmakta, çalışanlarına yönelik ciddi baskı, tutuklama ve tehditler oluşturulmaktadır. Nitekim 4 Ağustos 2006'dan 7 Ekim 2008'e kadarki dönemde 16 gazetenin yayını toplam 38 kez durdurulmuştur. En son günlük olarak Kürtçe yayınlanan **Azadiya Welat** gazetesinin yayını 7 Ekim 2008 itibarıyla 1 ay süreyle durdurulmuştur. Buna göre; son iki yılda; 17 Ocak 2007'de yayın hayatına başlayan **Gündem Gazetesi** 6 kez kapatılmıştır. Aynı gazetenin **ozgurgundem.net** adlı internet sitesine de 23 Ekim 2007'de erişim yine mahkeme kararıyla engellenmiştir. Devamla, **Güncel Gazetesi** (3 kez), **Yaşamda Gündem Gazetesi** ve **Gerçek Demokrasi** gazeteleri kapatılmıştır. Aynı şekilde haftalık yayın yapan **Yedincigün Gazetesi** 7 kez (en son kapatma 9 Ekim 2008 tarihinde gerçekleşmiştir), **Haftaya Bakış Gazetesi** 3 kez, **Yaşamda Demokrasi Gazetesi** 3 kez, **Toplumsal Demokrasi Gazetesi** 2 kez, **Öteki Bakış Gazetesi** ve **Yeni Bakış Gazetesi** 1'er kez kapatılmıştır. Aynı şekilde, günlük **Alternatif Gazetesi** 2 kez, **Gelecek, Özgür Ülke** ve **Gerçek Gazeteleri** de daha ilk sayılarında kapatılmıştır.

Neredeyse gazete ismi bulamayacak duruma gelen bu kapatma cezalarının en hafifi 1 ay süreyle yayın durdurma olduğu gibi, sorumlu yazı işleri müdürleri hakkında ise, on yıllara varan hapis ve devasa para cezaları da verilmektedir. Kapatmanın tüm gerekçeleri neredeyse aynıdır; "örgüt propagandası"!!..

Büyük basın kuruluşlarında da yer alan benzer ya da aynı kimi haber ve açıklamalar tartışma konusu bile edilmezken, son derece açık bir çifte standartlılıkla yargı organlarının yukarıda ismi geçen gazeteleri kapatması hukukun nasıl keyfi kullanıldığının da göstergesi olmaktadır. Fotoğraf, başlık ve kimi eleştirel yazılar da bile 3713 sayılı Terörle Mücadele Yasası'nın 6/son maddesi gereğince kapatma nedeni aranması ve bulunması tuhaf bir uygulama olarak maddilik kazanmıştır.

Resmi devlet politikası ve ideolojisi dışında muhalif ve eleştirel tüm söz ve davranışların cezalandırıldığı ülkemizde aynı bakış açısı ve uygulamalarıyla gazetelerin peş peşe kapatılması artık skandal bir düzeye varmıştır. Nitekim içeriğine ve niteliğine bakılmaksızın bir refleks biçiminde ve **“önceki gazetenin devamı”** gibi komik gerekçelerle gazeteler kapatılmaktadır. Kapatılan tüm gazetelerin Kürt sorunuyla ilgili resmi ve ideolojik ezber dışında yayın ve yorumlara yer veriyor olması ise, gerçek neden olarak şifahen beyan ve tescil edilmektedir.

Özgür ve muhalif basına yönelik yasak, baskı ve sansürün basın ve düşünce özgürlüğüyle bağdaşır bir tarafı olmadığı açıktır.

Buna göre;

1-Söz konusu gazete ve yayınlara yönelik yasak ve sansürün Kürt sorununa resmi devlet yaklaşımıyla ilgisi nedir, ne kadardır? Eğer ilgisi yoksa, kapatılan tüm basın ve yayın kuruluşlarının Kürt sorununda resmi yaklaşımı ve askeri yöntemleri eleştiren çizgide yayın yaptığı ve buna mukabil yaptırımlarla karşılaştığı iddiasını nasıl açıklayacaksınız?

2-Kürt sorununa duyarlılık gösteren söz konusu muhalif basın üzerindeki bunca baskı ve yasaklamanın TSK çıkışlı **“Bilgi Destek Faaliyeti Eylem Planı”** ya da bilinen adıyla **Lahika-1** belgesinde belirtildiği üzere muhalif tüm odakların etkisizleştirilmesiyle -dolaylı yada dolaysız- bir ilgisi olmadığının izahını nasıl yapmaktasınız?

3-Bütün bu kapatmalar TMY'nin [Terörle Mücadele Kanunu] 6. maddesine dayandırılmıştır. Oysa, dönemin Cumhurbaşkanı Sayın Ahmet Necdet Sezer Ağustos 2006'da, TMY'nin 5. 6 ve 7. maddelerini Anayasaya aykırı bularak, iptali istemiyle Anayasa Mahkemesi'ne başvurmuştur. Bu ülkede kendi Anayasasına aykırılığı Cumhurbaşkanı tarafından teyit edilmiş ve mahkeme sürecindeki bir yasa yüzünden gazetelerin yaklaşık 40 kez kapatılmış olması hukuksal bir sorun değil midir?

4-Hem bu hukuksal karmaşa hem de kapatma gerekçeleri ve uygulanan cezalar basın özgürlüğünü düzenleyen maddenin ivedilikle değiştirilmesini gerektirmiyor mu? Halen Anayasa Mahkemesi'nde iptali için görüşülmeyi bekleyen bir yasanın Anayasaya uyumlu hale getirilmesi veya değişmesi için neden harekete geçmiyorsunuz? Bunun için illa Anayasa Mahkemesi'nden bir karar çıkması mı gerekmektedir?

5-Özgür ve muhalif basını keyfi uygulamalardan korumak için bakanlığınız nezdinde ayrıca bir çalışma var mıdır, olacak mıdır? En basit bir eleştirinin dahi yargılama konusu yapıldığı ülkemizde, basın ve düşünce özgürlüğünü korumayı ve hatta geliştirmeyi nasıl düşünüyorsunuz?